

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedeelj in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 24.

V Ljubljani, v torek 30. januarija 1894.

Letnik XXII.

Deželni zbor kranjski.

(Osma seja dne 30. januarija.)

Deželni glavar Oton Detela otvori sejo ob polu 11. uri; vlado zastopa deželni predsednik baron Hein.

Poslanec Povše poroča o sredstvih za pospeševanje vinoreje na Kranjskem. Pravi, ker se, žalibog, trtna uš leto za letom hujše razširja, da treba kaj zdatnega storiti v to, da se opustošeni vinogradi zopet nasade. Priporoča, da se delijo male nagrade, kakor doslej, revnim vinogradarjem, da nasade vsaj jeden kos z ameriškimi trtami, da se bodo o vspehih sami prepričali. Prav tako, da se delé ameriške trte, rezanice in bilfe, in radostno odobruje upravni odsek nasvêt deželnega odbora, ki meri na to, da da se osnuje velika pepinerija ali ameriška trtnica na zemljišču deželne prisilne delalnice v Ljubljani, kjer bo mogoče na leto čez poldrugi stotisoč požlahnenih ameriških bilf vzgojiti, kar bo kaj zdatno pospešilo nasajanje novih vinogradov, ker prav v tem je težava, da se mali vinogradarji težko lotijo cepljenja trt, katero je dokaj težavno.

Nadalje nasvetuje upravni odsek, da se nastavi poseben popoten učitelj za trtorejo, ki bo imel 800 gld. plače, 400 gld. pa popotnine, katerega bo imenoval deželni odbor s pritjevanjem poljedelskega ministerstva, katero bo polovico troškov, torej 600 gld., za popotnega učitelja na leto plačevalo. Tudi poroča, da se deželnemu odboru dovoli večji znesek, kakor je od deželnega odbora ustavljen, to pa, ker začele so prihajati obilne prošnje vinogradarjev za brezobrestna posojila, katera hoče država z deželo porazumno dajati. Zato nasvetuje znesek 6000 gld. v to svrhu, ker le s takim zneskom bo mogoče, da deželni odbor izvrši vse ono, kar namerava in kar treba, da se zopet ozelenijo prijazni griči in homei, kjer je rasla poprej trta, a je sedaj uničena po filokseri.

Vsi nasvêti obveljajo. Sprejeta je bila tudi resolucija viteza Langerja, da naj deželni odbor dovoljuje darila le tedaj, ako vinorejci tudi dokažejo, da porabljajo darila za nasaditev ameriških vinogradov.

Poslanec Kersnik poroča o prošnji dveh občin, da bi se računi cestnega odbora pošiljali občinam na dom v pregled. Ker se že sedaj proti odškodnini prepisa računi lahko zahtevajo od cestnih odborov, preide se o prošnji na dnevni red, istotako o prošnji istih občin gledé zakona za odmerjenje mlinarskega zaslužka, ker ta stvar sploh ne spada v delokrog deželnega zbora.

Baron Schwegel v imenu finančnega odseka poroča o reorganizaciji deželnega muzeja.

Deželni zbor je svoj čas sklenil, naj se določi načrt reorganizacije deželnega muzeja, na katerega podlagi bi se mogel izdati primeren organizacijski statut, poslovni red in službena navodila. Deželni odbor naglašá, da bi ostal tak program brez pomena, ako se izdatno ne pomnože letni muzejski dohodki, ne da bi bilo treba zvišati dosednji donesek iz že sicer dovolj obteženega deželnega zaklada. Ob jednom pa se je treba ozirati tudi na to, da se ohrani značaj „Rudolfinuma“ kot deželnega zavoda, deželnemu odboru pa vrhovno vodstvo.

Da se pomnože letni dohodki muzeja v omejenem smislu, se morata na vsak način pritegniti dve moči, katerih pripomoči sedaj nedostajata muzeju.

Prva moč so državni doneski, in druga bi se našla v ustanovitvi društva za vzdrževanje in pospeševanje deželnega muzeja. Društvo bi se moralo osnovati v neki organični zvezi z deželnim odborom, tako da bi imelo večjo stalnost in ob jednom značaj, olajšujoč redno sodelovanje države in olajšujoč nado, da bi se takemu društvu ne odreklo pokroviteljstvo člana najvišje cesarske hiše.

Na ta način bi prišlo društvo v razmere, ki bi pospeševale večjo udeležbo od strani izobraženega občinstva, pomnoženje ne premajhno letnino plačujočih društvenih članov in bolj živo obdelavo zadač „Rudolfinuma“, kakor se je vse to že godilo nekdanj, namreč od leta 1836—1848.

Ta misel ni ravno nova, oživela je v začetni dobi deželnega muzeja, treba bi jo bilo le razmeram sedanjega časa izvršiti.

Oživitve društva, katero bi bilo v organični zvezi, kakoršna se je že nekdanj dobro obnesla, z deželnim odborom, kjer se v zadobitev redne državne dotacije določi tudi gotova udeležba države pri odobrovanju delovanju, predpisanim po društvenih pravilih, — to velja deželnemu odboru kot glavno vodilo za izvedenje vspešne in blagonosne reorganizacije.

Kar se tiče razdelitve zbirk, obdržale bi se tudi v prihodnje iste glavne skupine, kakor so bile pri zadnji organizaciji l. 1869, in te so: prirodnoznanstvena skupina, katero je prvotno (1831—1836) upravljala kmetijska družba; zgodovinska skupina, katero je svoj čas v znanstvene namene porabljalo „Zgodovinsko društvo za Kranjsko“. Ko se je to društvo razšlo, je v isti namen začelo delovati sicer precéj razširjenim programom sedanje „Muzejsko društvo“.

Tema dvema glavnima sekcijama, prirodnoznanstvi in zgodovinski, naj bi se pridružila še tretja glavna sekcija, namreč obrtna.

Ta tretja sekcija je v tesni in bistveni zvezi z utemeljenjem „Rudolfinuma“ in se gotovo sploh vjema s praktičnimi nameni deželnega muzeja.

Že tačas, ko je kranjska hranilnica dovolila donesek 100.000 gld. za zgradbo „Rudolfinuma“, podelila je ta velikodušni dar pod pogojem, da se v „Rudolfinumu“ določi jeden oddelek za obrt.

S tem se zлага sklep vis. deželnega zbora, ki je bil narejen v seji dne 3. decembra 1887 gledé ob svojem času bližajoče se otvoritve „Rudolfinuma“, s katerim sklepom se je deželnemu odboru naročilo, da naj v zvezi s kompetentnimi korporacijami in osebam precej stori potrebne korake za ustanovitev kranjskega obrtnega muzeja, ki bi bil po vzgledu enakih utemeljitev v drugih deželah samostojna sekcija „Rudolfinuma“ pod vodstvom posebnega kuratorja.

Priznalo se je, da bi obrtni muzej imel namen: predstavljati primerne vzorce in tekmujoče industrijske izdelke iz drugih dežel, opirajoče se na obrt, ki je pri nas že vdomačen, a vendar potrebuje večjega razvika.

Sama ob sebi se priporoča v tem oziru tesna zveza s kupčijskim muzejem na Dunaju, kateri od dne do dne dobiva več veljave in vedno koristneje vpliva na obrtne razmere.

Ta misel, kakor pravijo skušeni veljaki, bi se dala lahko in s haskom izvesti. Gotovo bi potem muzejsko obrtno sekcijo, delujočo v zgoraj omenjeni, od deželnega zbora priznani namen, prav zelo podnetil in v delovanju krepil kupčijski muzej državnega glavnega mesta.

Iz teh razlogov predlaga deželni odbor nastopni

reorganizacijski program:

Domoljubi in domoljubkinje v deželi in domače korporacije, katerim je mar, gojiti kulturne interese domovine, in ki imajo namen, pospeševati jih s pomočjo deželnega muzeja na vednostnem, umetnostnem, kmetijskem, kupčijskem in obrtnostnem polju, utemeljé v podporo in razvitek tega zavoda, samostojno „Deželno muzejsko društvo“. Vsak društveni član se zaveže, da bode plačeval na leto vsaj 10 gld. — Društvo bode naprosilo člana Najvišje rodbine, da bi prevzel pokroviteljstvo. Društvu se postavi na čelo kuratorij, obstoječ iz petnajstih članov; pet njegovih članov voli društvo iz svoje srede in pet drugih imenuje deželni odbor izmed društvenih članov; tri člane kuratorija, in sicer predsednika kuratoriju in društvu, kakor tudi dva podpredsednika, katerih jeden mora stalno bivati v Ljubljani, izvoli društveni pokrovitelj, in po jednega člana delegujeta za kuratorij kranjski deželni odbor in c. kr. deželna vlada za Kranjsko. Vsi ti mandati so častne službe. Izvoljeni člani obdržé svoje mandate po šest let in izstopivši člani se lahko zopet izvolijo. Ako se med tem časom izprazni kak mandat, spopolni se zopet po vodilu, ki velja za njegovo nastavljenje. Poslovni red kuratorija in društvena pravila se izdelajo v dogovoru z deželnim odborom in se predložé v odobrenje pokrovitelju, oziroma vladi.

Temu kuratoriju se izroči vodstvo muzeja „Rudolfinuma“. Član predsedstva, stanujoč v Ljubljani, oskrbuje v zvezi s članoma, delegovanima od c. kr. deželne vlade in deželnega odbora, po muzejskem ravnatelju tekoče poslovno vodstvo. Ko se izroči vodstvo muzeja kuratoriju, se izročitev nikakor ne dotakne izključnega vlastinskega prava dežele do muzeja, do zbirk, ki jih isti ima sedaj ali pridobi v prihodnje, in kakoršnihkoli njegovih sedanjih in bodočih vravnav, ter sploh ničesar ne spremeni na obstoječih pravnih razmerah. Vse od društva pridobljene zbirke in predmeti, vsakovrstni darovi in odmembe preidejo vselej precej v last deželi, oziroma muzeju.

Ako bi se društvo razšlo, stopi kranjski deželni odbor takoj na njegovo mesto in prevzame sam v popolnem obsegu vodstvo muzeja, kakor je ima sedaj.

Od dežele se zagotovi muzeju, da bode tudi v prihodnje dobival sedanjo dotacijo v isti meri, kakor doslej, pa tudi v vsakem drugem oziru najčvrstejšo podporo. Kranjski deželni odbor si pridrži pravico nadoskrbnitva v smislu § 26. deželnega reda ter neomejeno nadzorstvo nad denarnim gospodarstvom, in pravice, preskušati vse vravnave, tako da se lahko vsak čas prepriča o tem, v kakem stanu so zbirke, kaj se je ukrenilo gledé njih shranjenja, ter tudi, če rabi kuratorij v porabo odložena denarna sredstva duhu zavoda primerno in po namenu muzejskih zadač. Kuratorij predloži v to svrhu tedaj vsako proračun za prihodnje leto, kakor tudi računski sklep za minulo leto o pravem času deželnemu od-

3/4 6 m. m. y

boru, da ju preskusi in odobri; ob enem pa pod kuratorij vsako leto poslovno poročilo, da se predloži visokemu deželnemu zboru. Ako nastanejo med deželnim odborom in kuratorijem različna mnenja v načelnih nazorih, tikajočih se vodstva muzeja, predložé se v razsodbo muzejskemu pokrovitelju.

Muzej se deli v tri sekcije (oddelke): prirodnoznanstveno, zgodovinsko in obrtno sekcijo. Muzejskega ravnatelja, čegar delokrog določuje kuratorij, imenuje na skupni predlog deželnega odbora in kuratorija pokrovitelj.

Te tri sekcije vodijo kustosi, katere postavlja kuratorij. Deželni odbor in kuratorij naj vzajemno poprosita deželno vlado, da se zadobé za te službe, s katerimi se zvežejo višji poučni nameni, primerne osebe z državnimi dotacijami. Druge pomožne delavce in služabnike najema kuratorij na predlog ravnateljev. Službene razmere v muzeju službujočih oseb se vrejuje od slučaja do slučaja po pogodbah; vendar se to ne dotika, pravic do onega, kar si je znabití kdo dotlej pridobil v deželni službi.

Za vsako muzejsko sekcijo se izdela poseben organizacijski statut. Obrtna sekcija se organizuje v dogovoru s c. kr. avstrijskim kupčijskim muzejem, tako da se pridruži temu osrednjemu zavodu in zveže z ljubljansko obrtno šolo. Prizadevati si je, da se spoji sedanje „Muzejsko društvo za Kranjsko“ z zgodovinsko sekcijo Rudolfinuma in prirodnoznanstvena sekcija, ako bode mogoče, naj se spravi v zvezo s kmetijsko družbo.

Kadar odobri ta načelna določila visoki deželni zbor, in ko obljubi vsaj 100 članov, da pristopi k društvu, predloži se na primernem mestu prošnja, da bi se prevzelo pokroviteljstvo v smislu tega programa. Po dobljenem najvišjem potrjenju se ustanovi društvo in začne izvajati predpisana organizacija.

Deželni odbor predlaga:

Visoki deželni zbor naj predležeče poročilo in načrt reorganizacije deželnega muzeja vzame na znanje in potrdi.

Dr. Tavčar naglašá, da je vsa stvar prenačljena, načrt premalo jase in da je vse le delo poročevalčeve, kakor jajce kukavičino v tujem gnezdu. V muzejskem društvu bi se še poostiril politični prepír med nemško in slovensko stranko. Muzej bi se takorekoč vladi izročil v upravo, dasi ne vemo, koliko bode vlada dajala podpore. Konečno predlaga, naj dež. odbor vpraša vladó, ali bode in koliko bode prispevala, dalje naj na podlagi predloženega programa izdela natančen in določen organizacijski statut.

Dr. Schaffer ugovarja, da bi bila stvar prenačljena, ker se že več let o tem govori in posvetuje. Na pomislek, da bi ne dobili primernih prostorov za obrtni oddelek, odgovarja, da bi se lahko porabili hodniki v ta namen.

Dr. Papež obširneje zagovarja poročilo dež. odbora. Posl. Klun izraža pomislek v prvi vrsti zaradi previsoke članarine 10 gld. ter predlaga, da se vstavijo besede: če mogoče, naj se vsak član zaveže, da bode plačeval na leto vsaj po 10 gld.

Poročevalec baron Schwegel obširno in mestoma pikro pobija vse ugovore. Pri glasovanju je bil s 16 proti 14 glasovom sprejet predlog dr. Tavčarja. (Konec sledi.)

Humberška cesta.

Iz Celovca, dne 28. jan.

Hočeš kaj doživeti, kar drugod z lahka ni mogoče, čemur se drugod ves svet čudi, — pridi na Koroško, kjer se neomejeno, brezobzirno gospoduje in dela po naukih hvalisanega nemškega liberalizma „fin de siècle“. Najlepši dokaz za istinost tu navedenega je zadeva preložitve humberške ceste, o kateri sem nekoliko poročal že v 22. številu.

Dne 26. t. m. prišla je ona kočljiva zadeva v deželni zboru zopet v razgovor. Ta razgovor je za nas preznačilen, ker nam je pokazal, da Slovenci na Koroškem zamaš iščemo pravice! Gospodujoča klika ne mara niti za las popustiti od svojega terorizma; gluha je za vpitje pravice in resnice, in ker se čuje vendar-le tak glas, ga brezobzirno uduši.

Stavbeni odsek je poročal o preložitvi humberške ceste in predlagal, naj se izreče visoki vladi za to „hvala in priznanje“. Omenjamo še tu, da je že poprej v deželnem zboru liberalni poslanec Kiršner novo cesto ostro kritiziral, ostreje nego poslanec Einspieler. Sedaj se je grajenje nove ceste zbog naročila ministerstva ustavilo, ker se misli na

zidanje železnice Celovec-Košentavra. — Deželni predsednik je na vso moč dokazoval potrebo in veliko korist te preložitve in se obračal zlasti proti besedam g. Einspielerja. Pravi, da je nova cesta tako zidana, kakor so sploh zidane državne ceste. Gledé doneskov za predsednikov spomenik se je povpraševalo pri občinskih zastopih in vsi razven jednega so se izjavili, da so dali dotične zneske „radi in prostovoljno“ (?), in vidi se, da je okrajni glavar (Mac Nevin) v občinah „priljubljena“ oseba.

Gosp. Gr. Einspieler odgovarja, da ni nikakor hotel g. deželnemu predsedniku kratiti njegovih zaslug. Hotel je pa omeniti dogodkov, ki postavno niso utemeljeni in proti katerim se naj varujejo občine! Jako dvomi, da so se dotični doneski dovolili prostovoljno, marveč je okrajni glavar občinam zapovedal kategorično, naj plačajo dotični znesek (12 gld. 48 kr.). To je razvidno prav jasno iz odgovora g. kotmirskega župana, katero hoče govornik prebrati. — Po kratkem dogovoru z g. deželnim predsednikom (!) rekel je deželni glavar, da ne dovoli, da bi se prebralo dotično prezanimivo pismo, češ, da vse to ne spada v deželni zbor (?) in da je instanca za take pritožbe — dež. vlada. Sploh pa naj govornik konča to stvar. Tudi liberalnim poslancem je bilo neljubo, da se naj razkrije resnica, in so zahtevali glasno „konec debate“. Kajpak, resnica izvestne kroge v oči kolje, zato je pa ne marajo poslušati.

Ko je g. Einspieler nadaljeval, zahteval je knez Rosenberg na ne baš najfinejši način, naj se konča, in g. Einspieler, videč, da resnica v takih odnosajih ne more prodreti, se je odrekel besedi. — Deželni predsednik je rekel, da je omenil i on pisma kotmirskega župana in da hoče to stvar zasledovati, češ: varovati državljane proti nakanam nižjih oblastnij je njegova stvar in hoče on tu postopati po pravici (nach Recht und Gerechtigkeit vorgehen). Zapomnili si bomo dobro te besede!

Poslanec Muri se čudi, da se toliko žrtvuje za to preložitve, dasi se bo zidala železnica. Na bolj važne ceste, n. pr. preko Jezerskega vrha pa se ne ozira! Govornik dokazuje, kako težaven je promet po tej cesti.

Deželni predsednik odgovarja, da so projekti za vravno jezerske ceste že izdelani, in da se bo „z nekolikim potrpljenjem“ dognala tudi ta preložitve.*)

Poslanec Kiršner se čudi, da je Muri zoper cesto, ki je le (?) v korist njegovim rojakom. Govornik je z odgovorom deželnega predsednika zadovoljen. Nasproti Einspielerju odgovarja, da on ne vé, da se je občine „sililo“. Govornik se tudi na znani liberalni način vjeda, da se Einspieler zmenja za zadeve Kiršnerjevega volilnega okraja.

Kiršner je torej sedaj s cesto zadovoljen. Bržkone je cesta od zadnjega govora njegovega postala čisto ravna in dva kilometra krajša — ka-li?

Dobro je odgovoril g. Einspieler, da bi to že davno lahko očitil Kiršnerju, ki se vedno meša v zadeve velikovškega okraja. Sploh bo pa rad molčal, ako Kiršner iz svojega žepa plača ono svoto, ki se je od okrajnega glavarja naložila občinam.

S tem je bil razgovor končan. Pritožbe, resnične in povsem utemeljene se kratkomalo zavračajo in tako — rešijo! Pa tudi to nasilstvo ne bo trpelo večno! Trdno se nadajamo, da vendar pride čas, ko bode tudi na Koroškem odklenkalo brezobzirnim tlačiteljem slovenskega vernega ljudstva, ko bo i tu našel glas pravice ter resnice pravega odmeva!

To dobo Bog kmalu daj! —m—

*) Kjer gré za Slovence na Koroškem, tam se dela vedno „s potrpljenjem“; zato so pa tudi vspehi tako — velikanski.

Politični pregled.

V Ljubljani, 30. januarja.

Socijalne naloge koalicije. Te dni je poslanec Bärnreither v Brnu govoril na obrtnem društvu o socijalnih nalogah sedanje vlade oziroma združenih strank. Rekel je, da to je gotovo, da se sedaj ne uvede jednaka občna volilna pravica. Za to, da se v političnem oziru nekoliko omeje pravice delavcev, se pa jim mora v socijalni zakonodaji dati nadomestilo. Pred vsem je treba preskrbeti za boljše varstvo delavcev, skrajšati delaven čas, delavcem preskrbeti dela, oziroma pomagati delavcem za slučaj,

ko ne bode dela, osnovati urade, ki bi posredovali mej delodajalci in delavci v raznih razporih i. t. d. Vse, kar je poslanec naslikal, je prav lepo, ter mi se z njim popolnoma strinjamo, da se samo s policijskimi naredbami socijalno vprašanje ne da rešiti. Dvomimo pa, da bi sedanja državnozborna večina zares bila sposobna za tako veliko nalogo, tudi na njo preveč vpliva židovski kapitalizem. Za delavca se drugače ne bode dalo nič storiti, da se podjetniki in kapitalisti zadovoljijo z nekoliko manjšimi dohodki, in baš o tem židovski milijonarji dan danes nečejo ničesa slišati.

Ogerska. Sredi družega meseca začne se v ogerski zbornici poslancev debata o civilnem zakonu, katera bode odločila osodo sedanje vlade. Celo v vladnih krogih je baje le še malo upanja, da bi v zbornici poslancev zmagali z vladno predlogo. Nekateri računajo, da bode vlada dobila le dvajset glasov večine, ako se ta čas še kaj poslancev ne odkrši. Večjo večino bi vlada utegnila dobiti samo, ako bi jo podpiralo dosti opozicijonalcov, kar pa ni verjetno. Skrajna opozicija je bila pripravljena podpirati vladó, dokler je šlo le za cerkvene reforme, ali sedaj se pa že premišljuje, ko vidi, da gre za obstanek liberalne stranke. Skrajni levičarji se nadajajo, da svoji stranki več koristijo, ako sedanjo vladno stranko razbijejo, nego li pa s civilnim zakonom. Splošno je sedaj mnenje, da se liberalna stranka več obdržati ne more, ako propade s cerkvenopolitičnimi reformami. Na Ogerskem bode prišlo v parlamentarnem življenju do velicijh prememb. Če tudi ne pričakujemo kake odločne katoliške vlade, ali je že to nekaj, da se sedanja moč liberalizma zdrobi.

Grof de Mun. Skoro vsi katoliki so jako zadovoljni, da pride v zbornico poslancev zopet grof de Mun. Njegova izvolitev je jako pomenljiva. Izvoljen je jedino kot katolik, ne kot monarhist, pa tudi ne kot republikan. Republikanci so z vsemi silami delali proti njemu. Tisti volilci, katerim je monarhizem več nego katoličanstvo, ga pa tudi niso volili, ker se je grof odpovedal monarhizmu. Zmaga njegova je zmaga katoličanstva, in to je baš veselo. Z grofom de Munom dobi katoliška stranka v zbornici dobrega vodjo. To vedó zlasti socijalisti, zato se pa njih listi tako vjedajo, da ta mož zopet pride v parlament.

Neredi v francoskih pomorskih arzenalih. Znan francoski politik Clemenceau, kateri je posebno nevoljen, ker ni več voljen v parlament, je začel v nekem listu objavljati razne sleparije, ki se vrše v pomorskem arzenalu v Toulonu. Mej drugim pripoveduje, kako so visoki gospodje krali in prodajali žito iz magacinov. Ta obširna objavljanja so pa v dvojnem oziru pomisleka vredna. Francoske domoljube gotovo mori skrb, kaj bode z domovino, ko se je povsod tako globoko zajela korupcija. Zraven je pa tudi pomisliti, kaj bode iz tega, ko so povsod ljudje, ki so pripravljeni izdati vsako tajnost. Kakor se kaže, je ni tajnosti toulonskega arzenala, da bi Clemenceau ne vedel za njo. Kako bi bilo v kaki vojski. Sovražnik bi za denar od tacih ljudij lahko izvedel vse tajnosti. Govori se, da bode Clemenceau tožili, ker objavlja tudi stvari, ki bi v interesu obrambe dežele morale ostati tajne. Najbrž se to ne zgodi, ker potem bi le še več umazanostij prišlo na dan.

Cerkveni letopis.

Dve slovesnosti v Mariboru.

Dober mesec je pretekel, ko so obhajali tamonjšni č. oo. frančiškani 40 urno pobožnost in zopet vršila se je 22., 23. in 24. t. m. podobna slavnost. Bili ste pa dve slavnosti združeni. Prva v spomin, da se je prinesla sedanja čudodelna podoba Marijina v Maribor. Grofinja Ivana Felicitas Stubenberg podarila je 24. prosinea leta 1747 omenjeno podobo minoritom v Mariboru in od tam je prišla leta 1784 v sedanjo frančiškansko cerkev. Grofinja jo je dobila bojda v cerkvi konjiški. Sedaj je podoba, ali bolje kip v glavnem altarju začasne cerkvice. Marsikako oko se zaupno ozira na altar in išče milosti pri Mariji, materi usmiljenja. — Druga slavnost, ki se ob enem obhaja pa velja udu frančiškanskega reda, — zveličanemu Leopoldu, katerega so sv. Oče ob priliki svoje lanske petdesetletnice zveličanim prišteli. Mnogobrojno ljudstvo poslušalo je izborne govore, katerih je bilo na dan pet, trije slovenski in dva nemška. Sveto življenje in poveljanie zvel. Leopolda iz Gajik bil je predmet govoru. Da bi si pa poslušalci pridige bolje zapomnili in resnice

globlie utisnili v srce postavili so očetje frančiškani krasno podobo slavljenčeve v cerkev, da so si jo mogli verniki ogledovati. Podoba je taka, kakor je bila naslikana v 5. številu lanskega letnika „Cvetja“. Predstavlja sv. Leopolda, kakor je večkrat šel med ljudi učiti in pokoro oznanovat. Na glavi trnjeva krona, v roki velik križ, okoli pasa spokorni pas in rožni venec okoli vrata. Na telesu poznajo se sledovi bedenja, posta in bičanja. Pri vsem tem pa mu sije iz obličja tolika ljubezen do Boga, da se kar vidi, kako mu puhti ta ogenj iz ust in oči. Ze podoba tako zelo vabi k pokori, kako je še le zv. Leopold sam! Ni čuda, da je po Umbriji, svoji rojstni deželi, toliko ljudij spreobrnil in toliko pregreh zabil. Ko bi pač tudi v naših časih kaj takih mož vstalo!

Glasbeno slovstvo.

Maša „Ora pro nobis“ v spomin 700 let, odkar obstoji fara na St. Viški gori (1192—1892) zložil I. Laharnar, organist. Založilo cecilijansko društvo za goriško nadškofijo. Tiskal Engelmann et Mühlberg v Lipskem.

Ta po motivu koral na besede „ora pro nobis“ sestavljena maša je plod domačega skladatelja, ki je s tem delom pokazal, da razume cerkveno glasbo. Motiv se prav prijetno pokaže in ponavlja v vseh oddelkih in tako je vse delo lepo enojno. Priporočamo to mašo vsem onim, ki menijo, da koral nema melodije; na korih po deželi kjer četverglasno pojejo v mešanem zboru, pa bode dobro služila za velike praznike in se sigurno pevcem in vernikom priljubila. Le škoda, da ne moremo ob enem naznaniti, kje in za katero ceno se delo dobiva.

Popievke za četiri možka grla. Skladal M. B. Rašan iz Istre. U Zagrebu 1893. Vlastitom nakladom. Tiskom dioničke tiskare. Cena 1 forint. — Štirinajst moških zborov in četverspevov nam po daje skladatelj v 24 stranij velike četvorke obsegajočem sešitku. Vse pesmi preveva jugoslovanski živahni rodoljubni duh, nekatere izmed njih so uprav ognjevit. Prijateljem petja za možka grla, posebno pa pevskim zborom jih toplo priporočamo. Kdor si jih naroči, podpira s tem tudi novo šolsko društvo istrsko, kajti, „polovica čistog prihoda namenjena je novom šolskom društvu za Istru sv. Cirilu i Metudu“.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 30. januarja.

(Nova fara.) Naučno ministerstvo je privolilo, da bo odslej vikarijat krški — fara. Ustanovilo se je tudi mesto za jednega duhovnega pomočnika. K novi fari bodo spadale poleg krškega mesta še te-le vasi: Trška gora, Čretež, Cesta, Gunte in Gorenje, Dolenje in Srednje Pijavsko.

(Postni list) mil. g. kneza in škofa labodskega je ravnokar izšel. V apostoljsko ljubeznjivi besedi priporočajo višji pastir čiščenje preblažene družine nazareške in kot najboljši pripomoček, da se ohrani krščanska družina kot podlaga in korenina obstojnega družbenega reda. Hkrati priporočajo bratovščino sv. družine in vabijo svoje vernike k pristopu.

(Vrbsko jezero — v židovskih rokah!) Iz Celoveca: Večkrat že je „Slovenec“ opozarjal, kako strašno se širi drzni židovski življenjski slovenski zemlji in prežalostna istina je, da je „biser zemlje slovenske“, divni Bled, v rokah grabljivih abrahamovičev! Celovška „Klagenfurter Zeitung“ poroča, da bode kmalu tudi lepo vrbsko jezero popolnoma v lasti izvoljenega ljudstva. Že sedaj gospoduje izvoljeno ljudstvo ob velikem delu vrbskega jezera. Poreče so že sedaj metropola Izraelitov! Neka židovska družba hoče nakupiti kar nad polovico južnega brega! Tako se šopiri žid, kristijan in Slovenec pa mu dela tlako! Kam še pridemo?

—m—

(Utopljenec.) Iz Sovodenj, 28. januarja. Utopljenec, ki so ga našli 24. t. m. pri Gradišču, je 33letni Anton Češcut iz Sovodenj, vasi, oddaljeni jedno uro od Gorice. Bil je dosluženi vojak, od časa do časa na duhu bolan. Stanoval je sam v svoji hišici in je v noči od 22. do 23. t. m. neopažen zapustil svoje stanovanje; gotovo je v isti noči v vodo prišel, ali namenoma ali po nesreči, ni znano, ker je v isti noči gosta megla zemljo pokrivala. 26. t. m. so ga pripeljali v domačo vas, kjer je bil po cerkveno pokopan. Bog mu bodi milostiv!

(Pogreb g. Jos. Jakliča) je pokazal, kako je blazega rajnega vse ljubilo in spoštovalo. Pokopaval

je č. g. kanonik dr. B. Elbert. Bogoslovci so peli pred hišo in na grobu. Mej pogrebi smo videli č. g. kanonika Jerana, gospode poslance: dr. Papeža, Povšeta, Ogorevca, gosp. primarija dr. Gregoriča in druge.

(Katoliški sklad.) Sotrudnik „Slovenec“ nam je poslal ob smrti gospoda J. Jakliča 1 gld. za katoliški sklad.

(Iz Vipavske doline.) dne 29. januarja: Ko se je vršil zadnji kontrolni shod za vojake-odpustnike v Ajdovščini na nedeljo, prišel je častnik osobno vprašat g. župnika, kdaj se pričinja božja služba, da bode vedel o pravem času shod zaključiti. Tako so vsi vojaki storili svojo dolžnost v obojnem obziru: dali so cesarju, kar je cesarjevega in Bogu, kar je božjega. — Res hvale vredno! Pretečeno nedeljo dospelo so v Ajdovščino in Šturje tri baterije kanonirjev na potu k strelnim zimskim vajam v krško okolico na Dolenjskem. V nedeljo zjutraj, ko se je ravno vršilo v Šturju farno opravilo, odrinili so naprej. Taka zamuda bi menda ne bila, ko bi bili vojaki odrinili iz Gorice še-le v ponedeljek, ali pa že dan poprej, da bi lahko v nedeljo ostali na svojem mestu. Koliko ljudij gleda odhajajoče vojake in koliko priprave je treba za tovrne vozove! Kje morejo biti vozniki isti dan pri sv. maši? Ljudstvo začudeno gleda tako vrenje ob praznikih. Vojni minister je že večkrat izrazil, da se hoče ozirati tudi na verske dolžnosti vojakov. Gotovo je, da vedno ni mogoče. Pač pa v imenu ljudstva prosimo vojaške oblasti, naj v tem obziru vse storé, kar je mogoče.

(Imenovanje.) Cesar je imenoval okr. glavarja dr. K. Russa za namestniškega svetnika pri namestništvu graškem.

(Umrli) je, kakor se nam poroča iz Gorice, dne 27. t. m. g. Fr. Zepič, vodja slovenskega oddelka deželne kmetijske šole v Gorici, 53 let star. Rajni zapušča soprogo s hčerko. Pokopali so ga dne 29. t. m. na goriškem pokopališču. Naj v miru počiva!

(Iz Gorice.) Preč. duhovščini naznanjamo, da se je akademični slikar g. Gosar preselil na Travniki št. 13, I.

(Iz Prage.) Vodja Tonner je znan kot slavist in pisatelj. — V Novih Dvorih pri Kutni Hori je umrl zdravnik dr. Josip Šícha. Le-ta je zapustil „Češki Akademii“ 18 000 gld., za reveže v Novih dvorih 3000 gld., dalje dve ustanovi z glavnico 20.000 gld. in še mnogo drugih svot za dobre namene. Naj v miru počiva dobronik revežev! —

Sodnijska obravnava zoper „Omladino“ se je že pričela. Zatoženci, vseh skupaj jih je 77, smejo imeti zaupnike. V porotni sobani so pričujoči tudi dopisniki raznih listov, a zoper dopisnika „Hlas N.“ se je delalo tako, da bi ne smel pričujoči biti. Vendar je pa vredništvo znalo zagovarjati svoje pravice in njegov član g. Menhard je vsaki dan pri obravnavi navzoč. Obtožba ima 1107 števil in obsega 340 stranij, prič je 166 in brala se je 6 ur. Razletela se je tudi vest, kakor bi bilo Mrvovo truplo iz groba ukradeno, kar se pa ni zgodilo. K obravnavi so prišli „Omladinisti“ v sprevodu, jeden je držal v roki obtožbo, zvezano v rudeče platnice. Med njenim branjem zatoženci niso bili nič pazljivi, ker so jo najbrže doma dobro proučili. V listu, ki so ga vzeli Holzbachu, se govori o organizaciji „Omladine“. Društvo stoji pod nadzorstvom petčlanega senata, ki imenuje predsednike posameznih klubov s petimi člani. Izmed teh je jeden tajnik, jeden „referent orožarice“, jeden „oskrbnik kolportaze“ in zadnji vohun. Predsednik je ob jednom tajnik. Senat voli diktatorja z neomejeno močjo, društven svet in 50 zaupnikov. Po ovadbi Rudolfa Mrve so postavljeni „paleci“ in „prsti“. V zaupnem shodu se voli „palec“, ta izvoli 4 „prste“. „Prsti“ volijo „palec“, ki se prvemu predstavi in tudi „prste“ voli. Tako gre naprej. Prvi palec pozna vse druge, a ti se med seboj ne poznajo. Članov vseh se šteje okoli 720. Praška „Omladina“ je bila v zvezi z dunajsko, poljsko, rusinsko, z „naprednjaki“ in s Slovenci v Gradcu. Očitajo se članom sledeče demonstracije s protidržavnimi, protiverskimi in protidinstičnimi nameni: dne 2. februarja v Žižkovu pred stanovanjem duhovna Škrdle; dne 27. marca pred nadškofovo palačo; 15. maja pred kipom sv. Janeza Nepomučana na Karlovem mostu, istotako dne 2. julija na Havličkovem grobu; dalje demonstracije 6. in 27. julija. To so bile protiverske demonstracije. Zatoženi Šícha se je izrazil, da je brezverec. Sploh obravnava jih mnogo ne skrbi, zabavajo se med seboj. Tovariši jim prinašajo različne jedi, pisma,

pozdrave. Nihče neče biti kriv jedne ali druge stvari, vsak je nedolžen; kar so poprej izjavili, sedaj tajé in trdijo, da jih je preiskujoči policijski uradnik Otič silil, tako govoriti, kakor je sam hotel. Tekom obravnave v dvorani je vselej grozno vroče, zaupnike zatoženih je minolo njih navdušenje ter sedaj bolj redko prihajajo.

Društva.

(Iz Novega Mesta.) Tukajšnji pomočniki katoliške rokodelske družbe so priredili v nedeljo zvečer dne 28. t. m. zopet lepo veselico v svojem domu, že tretjo v tej zimi. To priča o živahnem gibanju in delovanju tega društva v našem mestu. Predstavljala se je Kržičeva šaloigra „Izgubljena suknja“. Vsi igralci so igrali pravo dobro. Pohvalno moramo omenjati zlasti „katastrskega inšpektorja Vacinkota“, ki je jako pogodil svojo vlogo. Nad vse pa je igral izvrstno njegov sluga Felicijan (g. Cigler), ki je že mnogokrat in v raznih vlogah na odru pokazal svoje zmožnosti. Po igri je bila v spodnjih prostorih šaljiva loterija, ki je vzbudila mnogo smeha in prijetne zabave. Bog daj svoj blagoslov tako vrlo obstoječemu društvu!

(Občni zbor katol. polit. društva.) Iz Konjic, dne 28. januarja: Dobro obiskan občni zbor našega „Katol. polit. društva“ izrekel je danes soglasno svoje obžalovanje nad neosnovanimi napadi, katere mora grof Hohenwart prenašati celo od svojih nekdanjih zaveznikov. Svojima poslancema Robiču in Mih. Vošnjaku izrazil je pa zbor svoje popolno priznanje zato, ker sta z dobrim premislekom ostala v Hohenwartovem klubu. Obširnejše poročilo pride.

(Odbor „Slovenskega pevskega društva v Ptuj“u) sklenil je v svoji zadnji seji sledeče: 1. Desetletnica se bode letos vršila dne 5. avgusta v Ptuj. 2. Péle se bodo sledeče pesmi: Mešani zbori: Dr. G. Ipavic: „Pod prozom“, zbor s četverspevom. Volarič: „Slovenskim mladenkam“, zbor s spremljevanjem orkestra. Foerster: „Venec slovenskih pesmij“, za moški zbor in samospeve (sopran in alt „ad libitum“ s spremljevanjem orkestra. Moški zbori: Foerster: „Samo“. Dav. Jenko: „Na moru“. Nčved: „Vojaci na potu“. — Note novih pesmij se že tiskajo ter se bodo kmalu razpošiljale. Če bi se pa utegnili pripetiti, da bi kje glasov znanih, gori navedenih pesmij pomanjkovalo, prosimo p. n. gg. poverjenike, naj se v tem oziru nemudoma obrnejo na odbor „Slovenskega pevskega društva v Ptuj“, da se zamorejo v pesmih vežbati prej kot mogoče, posebno sedaj v zimskih večerih. Častno bode, kakor za pevce, tako za društvo, če se nam posreči, da se desetletnica izborna obnese. Vsa slavna društva uljudno opozarjamo na desetletnico „Slovenskega pevskega društva v Ptuj“u.

Narodno gospodarstvo.

Slamnikarski obrt.

(Dalje.)

Da je pa mnenje zbornično, da je s pridelovanjem slame moč le v okolišu slamnikarskega obrta pričeti pravo, sklepa ta tudi iz tega, ker je potrebno, da strokovnjak tudi razloži kako je zasejati žito v raznih krajih okraja, da čuva nad tem, kako se ima žito požeti, slama beliti, kako se ima ravnati s slamo sploh in da daje v to potrebna navodila.

Ko bi torej prišel strokovnjak marcija meseca, bi imel do jeseni dosti opravila. Jeseni in po zimi bi poučeval v pletenju. K temu zbornica pripominja, da bi bilo najboljšo, da bi pridelovali slamo prav mnogi, toda v majhnem, ker je slamo treba zeleno posušiti in na drnu beliti. Belitev, ki traja navadno šest dnij, se more vršiti le ob lepem vremenu in se mora slama pred dežjem vselej pod streho spraviti. To je pa mogoče le takrat hitro storiti, če posestnik nima preveliko polja s slamo zasejanega. V prostem času bi strokovnjak dajal navodila, kako je slamo odbirati. Zbornica je torej mnenja, da bi bilo najkoristnejše, da bi se dobil v pridelovanju slame in v pletenju izurjen mož s Toškanskega, ki bi dve leti poučeval v pridelovanju slame in pletenju slamnih kit, in to po raznih delih okraja.

Drugo leto dobiti bi bilo jednega moža ali žensko iz Švice, ki bi vsaj jedno leto poučeval v pridelovanju in pletenju slame. V Švici se prideluje slama drugače, nego v Italiji, ker se v Švici pletejo kite iz razklane slame. V Švici porabi se za pletenje kit celo steblo, v Italiji le vrh do prvega kolena. V Švici uporabljajo za kite rženo in pšenično slamo, v Italiji le pšenično. Ko bi torej italijanski strokovnjak dve leti in švicarski jedno leto poučeval v tukajšnji okolici, bi se po prepričanju obrtnikov pokazalo, katera metoda pridelovanja slame je boljša, ob enem bi se pa naši delavci naučili obeh načinov pletenja, ki odgovarjata današnjim potrebam.

Gledé družega od c. kr. naučnega ministerstva nasvetovanega sredstva pripominja zbornica, da bi ta v resnici najbolj vzpodbudil posestnike, napravljati nasade in tako dobivati za pletenje slamnih kit popolnoma rabljiv material. Le prvi dve leti bi bilo dovoliti večja število premij, za kamniški okraj morebiti 20, in za sosedne dele kranjskega in ljubljanskega okraja po 3 ali skupaj 26 premij po 25 do 50 kron. Večje število premij bi bilo prvi dve leti zato treba, ker je hišno-obrtniško pletenje slamnih kit domá v celem kamniškem okraju in v sosednih delih obeh drugih krajev in je vzpodbuda k boljšemu pridelovanju slame potrebna v prav mnogih krajih.

(Dalje sledi.)

Gospodarske zadruge v Istri.

Od l. 1884 je v Istri „Deželni gospodarstveni ali kulturni svet“ s sedežem v Poreču; sedaj mu predseduje deželni glavar in predsednik isterskega deželnega zbora, Lah Kampitelli. Po posamnih okrajih so tako imenovane „okrajne gospodarstvene zadruge“. Vse to ima namen pospeševati umno gospodarstvo in pomagati k napredku uhogemu kmečkemu stanu. Lah so gospodarji 7 takih zadrug, Hrvatje in Slovenci jih imajo 6. Laške razven koperske in bujske vse spe, slovanske pa živahno delujejo; vzlasti skrbé za vinorejo. Po deželnem zakonu od l. 1886 pripadajo gospodarskim zadrugam vse pristojbe, ki jih posamniki plačajo za lov in kazni lovske. Vsake tri mesece morajo te zneske odposlati okrajna glavarstva deželnemu odboru in ta jih ima razdeliti mej zadruge. A Lahom ni dalo podpirati marljive slovanske zadruge. Zato so v deželnem zboru vsprejeli zakon, da ima deželni odbor izključno pravico razpolagati z omenjenimi novci in da zadruge nimajo prava jih zahtevati od njega. Tega zakona cesar ni potrdil. A Lahom je bilo to malo mar. Hrvaške zadruge niso dobivale ničesar; tu pa se je pritožila zadruga na Krku na državno sodišče in zmagała. Zastopal jo je njen predsednik dr. D. Vitezić.

Dne 16. t. m. je imel gospodarstveni svet letni shod in pri tej priliki sta Vitezić in Laginja neovržno dokazala, kakšna krivica se godi Slovanom tudi v tem obziru. Zborovanje je bilo jako burno. Laginja je mej drugim dejal tudi to-le: „Morda vam tu poslednjič govorimo laški.“ Omenjal je tudi, kako umno deluje kastevska zadruga, ki ima 283 članov in ki je na svoje stroške poslala mladeniča v bohinjsko dolino, da se tam nauči sirsarstva; dalje si je kupila 31 škropilnic proti strupeni rosi, priskrbela je 3000 kg. modre galice, goji krepke trtne čepiče in jih oddaja ljudem in vendar ni dobila od deželnega odbora niti tega, kar ji po pravici gre. Bog daj da bi nova vlada vsaj nekoliko omejila krivice, katere Lah dan za dnem delajo isterskim Slovanom.

Telegrami.

Celovec, 29. januarija. Deželni zbor je vsprejel brez debate deželni proračun. Poslanec Muri je izjavil, da Slovenci niso zadovoljni z nahajočimi se šolskimi vredbami, zato bodo poskušali doseči premembo po drugi zakoniti poti.

Dunaj, 30. januarija. Povodom vpo-kojenja podelil je cesar finančnemu svetniku Golfu v Ljubljani naslov in značaj finančnega nadsvetnika.

Dunaj, 30. januarija. Povodom obletnice smrti cesarjevičeve bili sta črni maši v dvorni kapeli in kapucinski cerkvi. Došlo je več vencev za na rakvo cesarjevičevo.

Nemški cesar je dal na rakvo položiti venec z napisom: „V zvestem prijateljstvu, cesar Viljem II.“ Cesaričinja je zjutraj šla v Mayerling in je bila pri črni maši v karmeliškem samostanu.

Praga, 29. januarija. V pravdi proti „Omladini“ je dal predsednik zatoženca Čižeka za jeden teden izključiti od obravnave, ker je rabil razžaljive besede proti sodišču. Državni pravdnik je pa zahteval kazensko preiskavo proti trem pričam, ker so pri glavni obravnavi drugače izpovedale, nego v preiskavi.

Budimpešta, 29. januarija. Iz liberalne stranke izstopivši poslanci osnovali so svoj klub, kateremu je načelnik Toma Pechy.

Belgrad, 29. januarija. Simić je obiskal vse zastopnike tujih vlastij.

Sredec, 30. januarija. Luka Ivanov je obsojen v petnajstletno težko, Stojan Ivanov pa v triletno navadno ječo brez zgube državljskih pravic.

Sredec, 30. januarija. Kneginja bolgarska je danes srečno porodila sinu.

Peterburg, 29. januarija. Zdravje se carju boljša.

Peterburg, 30. januarija. Zdravje carju se boljša. Vročina nižja, nego včeraj, in sicer 38.1°; žila dobro bije, sopenje in kašljanje ložje.

Raba premovane želodčne tinkture lekarja Piceo-lijia v Ljubljani vzbuja, če se jemlje v majhnih množinah, slast do jedi in pripravi želodec za lahko prebavljanje. — Steklenica velja 10 kr. 584 9 10-4

Umrli so:

28. januarija. Franc Zabukovic, delavčev sin, 5 let, Streliske ulice 11, morbus Brighthii.

29. januarija. Jožef Mohar, kočjaž, 36 let, Predilne ulice 7, krvavenje pluć. — Jožefa Delakorda, hišnega oskrbnika hči, 17 let, Dunajska cesta šte. 27, jetika. — Marjeta Groznik, gostija, 66 let, Kravja dolina 11, pyothorax.

V bolnišnici:

25. januarija. Margareta Jereb, črevljarjeva žena, 36 let, Spridenje ledvic. — Franc Jager, gostič, 55 let, naduha.

26. januarija. Luka Cebra, gostič, 63 let, spridenje jeter.

28. januarija. Jožef Kren, gostičev sin, 9 dni, inancio. — Magdalena Doršek, gostija, 65 let, ostarelost.

Tujci.

26. januarija.

Pri **Slonu**: Carlé, Morgenstern in Tauber z Dunaja. — Franc Fillafer iz Grada. — Vargant oštr iz Kamnika.

Pri **Južnem kolodvoru**: Koren iz Maribora. — Ortolani, vinski kupec z Trsta.

Pri **avstrijskem caru**: Gradl potovalec z Dunaja. — Julijana Habian, modistinja iz Inomosta. — Jereb iz Idrije.

28. januarija.

Pri **Maliču**: Julij pl. Siegl, Ivann Lechner iz Grada. — Deutscher, Haas, Wagner, Ehrecker z Dunaja. — Križmann iz Liberce. — Schwarz iz Jablonca. — dr. Deu iz Postojane.

Pri **bavarskem dvoru**: Reiss, potovalec, z Dunaja. — Marija Slabajaa iz Kamnika. — Friderik Klumer, kleparski mojster, iz Lienca.

Pri **avstrijskem caru**: Angelo Filippone iz Tista. Pri **Južnem kolodvoru**: Milavc iz Cirknice.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. zjut.	733.3	0.2	brevz.	megla	0.60
29. 2. u. pop.	734.3	3.0	sl. szap.	oblačno	dež
9. u. zveč.	737.3	2.6	"	del. jasno	

Srednja temperatura 19, za 3.2 nad normalom.

Zahvala.

64 (1)

Mej dolgotrajno boleznijo in ob smrti predraga mi soproga, gospoda

Lovrenca Drinovca,

posestnika in meščana,

izkazano tolažeče sočutje in obilna udeležba pri pogrebu nalaga mi dolžnost, se toplo zahvaliti vsem, osobito še slavni požarnt drambi in mnogim darovalcem prekrasnih vencev. Bog povrni vsem!

V Kranju, dne 29. prosinca 1894.

Ivana Drinovo,
soproga.

Zahvala.

Vsem onim, ki so v boleznj našega nepozabnega

Josipa

skazovali njemu in nam dejanja ljubezni, vsem onim, ki so se nas sočutno spominjali, ko ga je Bog poklical k sebi, vsem onim, ki so ga spremljali na zadnjem potu njegovem, vzlasti prečast. g. kanoniku dr. Seb. Elbertu in čast. gospodom bogoslovcem kličemo hvaležnega srea: Bog plačaj!

66 1

Rodbina Jakličeva.

GLAVNO SKLADIŠTE

MATTONIJEVE

GISSHÜBLER

načelstije lužne

KISELINE

Po vedelni uporabi preizkušeno in potrjeno zdravilno sredstvo proti boleznim v sapniku in prebavnih delih človeškega telesa. Izvrstno za otroke, prebolele in mej pojemanjem boleznj. 51 1

Najboljša dijetetična in osvežujoča pijača.

Henrik Mattoni, Karlove vari in na Dunaju.

606

Vi ne kašljate več, če rabite 20-9

Kaiserjeve prsne bonbone

ki so dobrega okusa in lajšajo kašelj, hripavost, prsni in pljučni katar. — Pristne v zavitkih po 20 kr. ima gosp.

Viljem Mayr, lekarničar na Marijnem trgu.

Otvorjenje prodajalnice južnega sadja, snežega sočinja in zelenjadi.

Usojam si javljati sl. občinstvu in preč duhovščini, da sem otvoril v semeniškem poslopju, v prejšnji prodajalnici čevljev, za vodo

kupčijo z južnim sadjem, svežim sočivjem in zelenjadj.

Imel bodem v zalogi vedno sveže pomaranče, limone, raznovrstne fige, dateljne, dalje lepe karfjole, raznovrstno salato, česenj in čebulo, sploh ovočnato blago.

Postregel bodem vsakomur z dobrim blagom po najnižji ceni. — Kupovalcem na debelo dovoljujem prednostne cene.

V obilno nakupovanje uljudno vabeč beležim velesposstovanjem

1-3 67

Jernej Čermelj.

Dunajska borza.

Dne 30. januarija.

Papirna renta 5%, 16% davka	98 gld. 10 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	97 . 85 .
Zlata renta 4%, davka prosta	120 . — .
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	97 . 20 .
Akeje avstro-ogerske banke, 600 gld.	1024 . — .
Kreditne akeje, 160 gld.	358 . 25 .
London, 10 funtov strl.	125 . 45 .
Napoleonond (20 fr.)	9 . 96 .
Cesarski cekini	5 . 92 .
Nemških mark 100	61 . 32 1/2 .

Dne 29. januarija.

Ogerska zlata renta 4%	117 gld. 55 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	95 . 05 .
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	146 . 50 .
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	160 . 50 .
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	196 . — .
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 . 50 .
4% kranjsko deželno posojilo	97 . 60 .
Kreditne srečke, 100 gld.	194 . 50 .
St. Genois srečke, 40 gld.	70 . — .

4% srečke dunajske parobrodne družbe	143 gld. — kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	18 . 70 .
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 . 50 .
Salmove srečke, 40 gld.	71 . — .
Waldsteinske srečke, 20 gld.	48 . — .
Ljubljanske srečke	24 . — .
Akeje anglo-avstrijske banke, 200 gld.	155 . 50 .
Akeje Ferdinandove sev. želez, 1000 gl. st. v. 2920	— .
Akeje južne železnice, 200 gld. sr.	108 . 50 .
Papirnih rubeljev 100	136 . — .

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka.

Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wellzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocaga obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.